

Til lovforslag nr. L 156. Betænkning afgivet af uddannelsesudvalget den 16. maj 1986

Betænkning

over

Forslag til lov om undervisning af voksne indvandrere

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisningsministeren og finansministeren, som disse har besvaret dels skriftligt, dels i samråd.

Finansministeren har under et samråd tilkendegivet, at det er hans hensigt – inden for de rammer, der måtte blive fastlagt ved loven – at drøfte udformningen af lønvilkårene med de forhandlingsberettigede lærerorganisationer, inden regler på området bliver endeligt fastlagt.

Efter opfordring fra udvalget har undervisningsministeren givet tilsagn om, at loven vil blive taget op til revision, når udvalget vedrørende folkeoplysning (Ole Vig Jensen-udvalget) har afsluttet sit arbejde.

Udvalget har drøftet lovforslagets § 2 om amtskommunernes opfyldelse af forpligtelsen til at sørge for undervisning. Udvalget skal i den forbindelse fremhæve den forpligtelse, amtskommunerne efter bestemmelsen vil have til at indgå overenskomst med private skoler, institutioner m.v. om varetagelse af undervisningen.

Udvalget forudsætter herved, at amtskommunerne inddrager en bred kreds af private initiativtagere i arbejdet, således at en enkelt privat initiativtager eller institution ikke får monopol på undervisningen.

Udvalget har noteret sig, at ministeren agter at tage et initiativ over for Amtsrådsforeningen i anledning af, at en amtskommune har sat sig ud over den henstilling om at oprette overenskomster med private initiativtagere, der blev givet i forbindelse med ophævelse af § 2 i lov om specialundervisning for voksne.

Hvis henstillingen fortsat overhøres, lovede ministeren at vende tilbage til sagen – eventuelt med et lovgivningsinitiativ.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Arbejdernes Oplysningsforbund i Danmark,

Damgaard, Kirsten, lærer, København,
Dansk Aften- og Ungdomsskoleforening,
Dansk Flygtningehjælp,

Dansk Oplysnings Forbund,
Folkeuniversitetets Kursusvirksomhed,
Studieskolen i Århus,

Foreningen af Deltidsledere ved Fritidsundervisning for Voksne,

Indsam,
Indvandrerlærerforeningen,
Kommunernes Landsforening,
Lærernes Centralorganisation og
Sprogcentret, Århus.

Herefter indstiller et *flertal* (det konservative folkepartis, venstres, det radikale venstres, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet mener, at det er godt, at der nu langt om længe lovgives om undervisning af voksne indvandrere. Men der er i lovforslaget så mange andre dårlige ideer, at mindretallet ikke kan støtte det.

Mindretallet mener, at det er vigtigt, at undervisningen forbliver i det lokale område.

Det at rejse langt kan være et problem for mange indvandrere. Men undervisningen skal også forblive i det lokale område, fordi det lokale er det kendte og det trygge, hvor indvandrere kan undervises sammen med lokale danskere.

Denne mulighed garanterer lovforslaget ikke.

Mindretallet mener, at oplysningsforbundene er de bedst egnede til at undervise indvandrere, både fordi de har den største erfaring, men også fordi de samtidig arrangerer andre kulturelle aktiviteter i det lokale miljø. Lovforslaget giver ingen garanti for, at oplysningsforbundene fortsat vil kunne tilbyde undervisning af voksne indvandrere.

Mindretallet mener, at lovforslaget indeholder for mange bemyndigelser til ministeren.

Mindretallet tror ikke på, at alle de »fine« ord i loven kan opfyldes.

Mindretallet mener, at staten skal betale en større andel af udgifterne i forbindelse med undervisningen af voksne indvandrere.

Mindretallet er bange for, at amtskommunerne vil bruge bloktilskuddene som spareobjekter og dermed forringe undervisningen for indvandrere.

Mindretallet mener, at løn- og ansættelsesvilkår skal forbedres for undervisere og ledere.

Hvis man ønsker at gøre undervisningen af voksne indvandrere bedre, skal man også gøre løn- og ansættelsesforholdene for undervisere og ledere bedre. Derfor mener mindretallet, at indvandrerunderviserne bør have vilkår som andre lønmodtagere.

Eva Møller (KF) fmd. Karen Højte Jensen (KF) Kirkegaard (KF) Per Stig Møller (KF)

Povl Brøndsted (V) Helge Sander (V) Bente Juncker (CD) nfmd. Steffensen (KrF)

Jytte Andersen (S) J. K. Hansen (S) Lykketoft (S) Nørgaard-Sørensen (S)

Erling Olsen (S) Søgaard (S) Stillinger (SF) Hanne Thanning Jacobsen (SF)

Ole Vig Jensen (RV)

Partierne VS, FP og FD havde ikke medlemmer i udvalget.